

วิธีดำเนินงานและรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตจาก 2 สถาบันการศึกษา คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ชั้นละ 50 คน รวม 200 คน จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ชั้นละ 40 คน รวม 160 คน รวมเป็นชั้นละ 90 คน คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 360 คน เป็นหญิง 158 คน ชาย 202 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

1. เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันฝึกหัดครูซึ่งเรียนติดต่อกันมาตั้งแต่ปีที่ 1
2. ไม่เคยทำการสอนโดยเป็นครูประจำการมาก่อนเลย

จากเกณฑ์ทั้งสองนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกนิสิตที่มีคุณสมบัติที่ตรงตามจำนวนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งแยกตามเพศและชั้นได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างแยกตามชั้นและเพศ

ชั้นปี	เพศ	
	ชาย	หญิง
1	35	55
2	34	56
3	50	40
4	39	51
รวม	158	202

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยแบบวัดทัศนคติ
ต่ออาชีพครู 3 แบบด้วยกัน คือ

1. แบบสอบถามซึ่งเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งสร้างขึ้นตาม
วิธีการของ ลิเคิร์ท¹ (Likert) ประกอบด้วยแบบสอบถามในการวัดทัศนคติต่ออาชีพครู
6 คำน คือ

- 1.1 การสอน จำนวน 9 ข้อ
- 1.2 จรรยาครู จำนวน 5 ข้อ
- 1.3 ความสัมพันธ์กับอาชีพและบุคคลอื่น จำนวน 8 ข้อ
- 1.4 ประโยชน์ของอาชีพครู จำนวน 5 ข้อ
- 1.5 ค่านิยมทางสังคม จำนวน 6 ข้อ
- 1.6 สถานที่ทำงาน เศรษฐกิจและความก้าวหน้า จำนวน 7 ข้อ

รวมทั้ง 6 คำนนี้ทั้งหมด 40 ข้อ เป็นคำถามที่เป็นเชิงบวก (Positive)
20 ข้อ เป็นคำถามเชิงลบ (Negative) 20 ข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

	เป็นจริงสำหรับ ข้าพเจ้าอย่างมาก	เป็นจริง	ไม่แน่ใจ	ไม่เป็นจริง	ไม่เป็น จริงเลย
1. ข้าพเจ้านับใจว่าการสอน เป็นอาชีพที่น่ายินดีที่สุด					
2. ข้าพเจ้าไม่รู้สึกภาคภูมิใจ เลยที่ได้มาเรียนครู					

¹ Anne Anastasi, Psychological Testing 3rd, (The McMillan
Co., 1970), p. 551.

เกณฑ์ในการให้คะแนน การให้คะแนนตามน้ำหนักความสำคัญ ตามวิธีการของ
ลิเคิร์ท (Likert) นั้น เรียงคะแนนตามลำดับความสำคัญ คือ

1. เป็นจริงสำหรับข้าพเจ้ามากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน
2. เป็นจริงสำหรับข้าพเจ้า ให้คะแนน 4 คะแนน
3. ไม่น่าใจ ให้คะแนน 3 คะแนน
4. ไม่เป็นจริง ให้คะแนน 2 คะแนน
5. ไม่เป็นจริงเลย ให้คะแนน 1 คะแนน

ในแต่ละข้อ ถ้ากลุ่มตัวอย่างทำเครื่องหมายตรงกับช่องไหนก็ให้คะแนนตามน้ำหนัก
ของช่องนั้น เมื่อได้คะแนนออกมาทุกข้อก็นำมารวมกันออกเป็นคะแนนของแต่ละชั้น ถ้าได้
คะแนนสูงก็แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ถ้าได้คะแนนต่ำก็แสดงว่ามีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพ
ครู ซึ่งแยกออกเป็นค่าน ๆ ไป

2. แบบสอบถาม แบบซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล (Semantic Dif-
ferential Scale) ซึ่งประกอบด้วยคุณศัพท์ 20 คู่ โดยใช้ตัวเรา 3 ตัวเรา คือ

- 2.1 ข้าพเจ้าเป็นครู
- 2.2 ครูของข้าพเจ้า
- 2.3 ผู้ประกอบอาชีพสอนหนังสือ

ทั้ง 3 ตัวเราใช้ข้อความหรือคุณศัพท์ชุดเดียวกัน ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ทะเยอทะยาน	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่ทะเยอทะยาน
เมตตา	3	2	1	0	-1	-2	-3	ไม่เมตตา
ทันสมัย	3	2	1	0	-1	-2	-3	คร่ำครึ

เกณฑ์ในการให้คะแนน สำหรับการวัดการแสดงทัศนคติด้วยวิธีนี้ มีเกณฑ์การให้
คะแนนลดหลั่นกันตามน้ำหนักในตารางแต่ละช่องดังต่อไปนี้

ตอบตรงกับช่อง	3	ได้คะแนน	7	คะแนน
ตอบตรงกับช่อง	2	ได้คะแนน	6	คะแนน
ตอบตรงกับช่อง	1	ได้คะแนน	5	คะแนน
ตอบตรงกับช่อง	0	ได้คะแนน	4	คะแนน

ตอบตรงกับของ	-1	โคคะแนน	3	คะแนน
ตอบตรงกับของ	-2	โคคะแนน	2	คะแนน
ตอบตรงกับของ	-3	โคคะแนน	1	คะแนน

เมื่อได้กำหนดค่าน้ำหนักเช่นนี้ไว้แล้ว ผู้ที่โคคะแนนมากก็หมายถึงผู้ที่มีความเห็น
คล้อยตามความคิดเห็นที่เป็นไปในเชิงบวก ผู้ที่โคคะแนนน้อยคือผู้ที่มีความเห็นแย้งกับ
ข้อความเชิงบวก และคล้อยตามข้อความเชิงลบ

3. แบบสอบถามโดยการจัดอันดับอาชีพ 10 อาชีพ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกัน โดย
แบ่งการเลือกอาชีพตามค่านต่าง ๆ 4 ค่านด้วยกันคือ

- 3.1 เกียรติยศ
- 3.2 เศรษฐกิจ
- 3.3 ความชอบ
- 3.4 ฐานะทางสังคม

การตรวจให้คะแนน ในการจัดอันดับนี้คิดคะแนนโดยนับจำนวนผู้ที่เลือกในแต่ละข้อ
ว่าเลือกอาชีพไหนมากน้อยเพียงไร แต่ละอันดับเลือกอาชีพใดมากที่สุด เช่นในอันดับ 3
กลุ่มตัวอย่างเลือกทหารมากที่สุด อาชีพทหารก็เป็นอันดับ 3 ในอันดับ 5 กลุ่มตัวอย่างเลือก
ครูมากที่สุด ครูก็เป็นอันดับ 5 ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น อาชีพใดที่กลุ่มตัวอย่างเลือกในอันดับ
ต้นก็แสดงว่า ชอบอาชีพนั้นมาก หรือมีทัศนคติที่ดีต่อค่านนั้น เช่น เลือกอาชีพครูเป็นอันดับ 5
ก็แสดงว่าชอบอาชีพครูปานกลาง

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ก. หลังจากได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Pretest) เพื่อตรวจสอบพร้อมและ
ปัญหาในการนำไปใช้แล้ว ก็ได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2
ปีที่ 3 และปีที่ 4 ในวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน
ซึ่งแต่ละชั้นมีจำนวนนิสิตชายหญิงไม่เท่ากัน โดยให้ตอบแบบสอบถาม แต่ละชุดประกอบด้วย
คำถาม 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัว

ตอนที่ 2 ชุดที่ 1 แบบสอบถามที่ให้น้ำหนักความสำคัญในแต่ละข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคุณศัพท์เป็นคู่ ๆ ประกอบด้วยข้อความเชิงลบและเชิงบวก ซึ่งแยกเป็น 3 ตัวเรา ในแต่ละตัวเรามี 20 ข้อ

ชุดที่ 3 แบบสอบถามที่ให้จัดอันดับ ซึ่งให้จัดอันดับการเลือกอาชีพ 10 อาชีพ ซึ่งพิจารณาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. เกียรติยศ
2. เศรษฐกิจ
3. ความชอบ
4. ฐานะทางสังคม

ข. นำคำตอบจากการใช้แบบสอบถามในข้อ ก. มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว และนำมาวิเคราะห์ผลตามสมมติฐาน ซึ่งได้ผลดังรายละเอียดที่จะกล่าวถึงในบทต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นรายชั้นและรายข้อตามความเหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดทัศนคติแต่ละแบบ
2. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แต่ละชั้น
3. วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อดูความแตกต่างระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครูของนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 แต่ละสถาบัน และจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแยกเป็นชั้น ๆ
4. ทดสอบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งแยกเป็นแต่ละชั้นนั้น ชั้นไหนแตกต่างกันบ้าง โดยใช้การเปรียบเทียบการแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Multiple Comparison) ตามวิธีการของ

นิวแมน คูลล์² (Newman Keuls Test)

5. หาค่าสัมประสิทธิ์ความเหมือน ด้วยวิธีการของ เคนดัลล์³ (Kendall's Coefficient of Concordance) เพื่อดูความเหมือนในการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็นชั้น ๆ

ข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Assumption Underlying the Use of Analysis of Variance)

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ สุ่มมาจากประชากรที่มีการกระจายเป็นปกติ
2. ความแปรปรวนของกลุ่มต่าง ๆ มีลักษณะเหมือนกัน (Homogeneity of Variance)
3. กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มไม่ขึ้นแก่กัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²B.J. Winer, Statistical Principle in Experimental Design, (New York: McGraw-Hill Book Co., 1962), pp. 82 - 83.

³William L. Hay, Statistics, (New York: Holt Rinehart and Winston, 1963), pp. 657 - 658.